

Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis der Gymnasien und Realschulen, herausgegeben von Dr. W. Fries und Dr. R. Menge.

Az 1905. évfolyam III-dik füzetében dr. *Dörwald*, Horatius római ódáinak a középiskolákban miként való tanításával foglalkozik. Minden költemény (ilyet hatot vesz fel) részletes fejtegetését bocsátja előre, hogy ama gondolatok és érzelmek kimutatására térjen át, melyek Horatiusnak eme költeményeit uralják. Összegezõ eredménykép azt konstatáljuk *Dörwald* fejtegetése alapján, hogy Horatius e hat költeménye ama szentimentális érzelmi kört tükrözi vissza, amit Schiller «Über naive und sentimentalische Dichtung» c. híres értekezésében ír körül. Tehát e költemények tárgyalása okvetlen Schiller most idézett értekezésének fejtegetésével hozandó kapcsolatba.

Feucht P. «Griechische Monodramen als Lehrmittel» c. értekezésében kimutatja, hogy mily célszerûen használható fel a görög nyelv tanításában a modern nyelvek tanításánál már használatban levõ *Gouön*-féle módszer. Szerzõnk 8 ilyen monodrámát vesz fel és ezek segítségével véleménye szerint a következõ tárgycsoportot dolgozza fel: 1. Az istenek. 2. A földmíves élet. 3. A játékok és sportok. 4. A nevelési módszerek. 5. Az ipar. 6. Az egészség. 7. Étkezések. 8. Reggel otthon. 9. A családi életben elforduló nevezetesebb események. 10. Utazások. 11. Rabszolgák. 12. Isteni tiszteltet. 13. Építészet és a vele rokon művészetek. 14. Színház. 15. Zene. 16. Tengerészet. 17. Fegyverek. 18. Hadügy. 19. Igazságszolgáltatás. 20. Közigazgatás. Az utána következõ értekezésekben két nyelvtani tétel tárgyalása következik. Az elsõben dr. *Baumgarten* Bruno «Das Wesen des Objekts» címûben számos példa felsorolása után a tárgy és adverbialis meghatározás közt való különbséget és ezek pontos grammatikai definitióját adja, míg a másodikban dr. *Roppenecker* «Zur Theorie der eigentlichen Fragesätze» címûben a kérdõ mondatok mibenlétét és különféleségét tárgyalja, egyszersmind kissé hosszúra nyúlt útbaigazításokat is ad arra nézve, mikép tárgyalandók e kérdõ mondatok az iskolában. Mind a két értekezés különben inkább nyelvtudományi szakközlönybe, mint pædagogiai lapba való. A következõ cikkben dr. *Berndt* Richárd a német középiskolák felsõbb osztályai számára a legújabb tantervben tárgyalásra elõírt drámákat teszi bírálat tárgyává. E drámák között különösen Körner Zrínyi-jét nem tartja tárgyalásra alkalmasnak már azért sem, mert a drámának a németeket oly kevésbé érdeklõ milieuje van, de különben magát a drámát is cikkíró gyengének tartja; ellenben fejtegetésre ajánlja Uhland «Ernst Herzog von Schwaben» címû darabját, valamint Heyse Pál «Holberg» címû drámáját, és még egyet, melyet a német tanterv nem sorol fel, t. i.: Kleist: Prinz Friedrich von Homburgját. *Menge* Pál

«Natur und Bild im Dienste der Erläuterung von Gedichten» című igen tanulságos értekezésben kimutatja néhány német költeményen, minők Grün «Der getrene Gefährte» és «Zwei Heimgekehrte», továbbá Uhland «Schloss am Meere» címűeken, mennyire lehet az ifjúságot a modern festők képeinek felhasználásával a természet szeretetére és a műélvezetre szoktatni. Így például a Grün-féle költemények fejtegetésénél Thomas János híres Taunus-Landschaftja, Uhland «Schloss am Meere» című költeménynél Walter, Strich, Chapelle «Falum», Leiber «Ünnepi csend» és Haueisen Albert «Pfalzi parasztdűvár» című képek igen célszerűen felhasználhatók. Dr. Schmidt, «Die Gegner der pädagogischen Seminare» című cikkben a szeminarium ellenségeit ezen intézmény hasznos voltáról igyekszik meggyőzni, főleg azt hangsúlyozván, hogy mindazok, kik a pädagogiai szeminariumot látogatják, az összes pädagogiai eszközöket korrektebben használják ki, a disciplinák felett jobban uralkodnak és a tanításban nagyobb és összhangzóbb eredményt érnek el. Szerzőnk különben a szeminarium vezetőinek azt is ajánlja, hogy hallgatóikat ne csak tanulmányaikban oktassák és vezessék, hanem magatartásukat az iskolán kívül is figyeljék meg. Ily módon ama panaszok is, melyeket a tanítóknak félszűrségük miatt szemökre vetnek, lassanként el fognak némulni. Fries Vilmos, a folyóirat egyik szerkesztője: «Gelehrtentum und Pädagogentum» című tanulmányban a tanárok tudományos munkálkodása mellett kardoskodik, ama hozzáadással, hogy mindamellert a tanárok első és legszebb feladata, tulajdonképp tanítói működésük, főleg az iskolai életben előtérbe lépő nevelői szempont, a személyről személyre való közvetlen hatás, mint ideális cél lebegjen minden tanító szemei előtt; egyszóval az iskolákban első sorban pädagogusokra van szükség, érző és gondolkodó tanítókra, kik magas felelősségük tudatában, komolyan arra törekedjenek, hogy növendékeiknek ne csak fejét, hanem szívét is kiműveljék. A folyóirat utolsó cikke ama konferenciáról számol be, melyet folyó évi június havában a szász szemináriumok igazgatók Hallében tartottak, melyben az 1890 évi szemináriumok számára kiadott szervezetet megvitatták, valamint egyes kérdésekben megállapodásra jutottak. tj.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1905 nov. 28-án.

Jelen vannak: *Fináczy Ernő* elnöklése alatt: Molnár Viktor államtitkár, Buday József, Bardócz Pál, Erődi Béla, Gorzó Dénes, Gyulay Béla, Gyulai Ágost, Havass Gyula, Hegedűs István, Kőrösi Henrik, Kovács János, Lázár Béla, Málnai Mihály, Miklós Gergely,